

L'empresariat valencià, al banc dels acusats.

SAVE, en la recta final

El proper dia 4 de juny, en la secció primera de l'Audiència provincial de València començarà a veure's la causa 11/8 del jutjat d'instrucció número 12 de València, més coneguda com el cas SAVE. Més de 50 anys de presó demana per als 24 processats el fiscal Fulgencio Carrillo.

Quan ja han passat més de quatre anys des que, el 18 de novembre de 1985, fóra detingut Vicent Iborra, aleshores president de la Confederació Empresarial Valenciana (CEV), la vista de la causa torna a l'actualitat un cas on hi hagué de tot: denúncies anònimes, presumptes estafes, grans personatges de les finances i, fins i tot, una cambra secreta amb màquines estranyes.

Tot començava alguns mesos abans de la detenció d'Iborra, quan una anònima trucada telefònica explicava a la policia de Barcelona, amb tota mena de detalls, que s'es-

taven realitzant estafes sobre els tiquets dels aparcaments d'onze aeroports on SAVE tenia la concessió de l'estat. La brigada judicial de Barcelona va iniciar uns controls als aeroports de Madrid, Barcelona i Mallorca i va comprovar l'existència d'una diferència a la baixa entre el que l'empresa havia pagat a l'estat i el que cobrava als clients.

El misteriós inici d'aquesta investigació es complicaria encara més quan es conegué que José Antonio García Guerrero, un antic empleat de SAVE a l'aeroport de Son Sant Joan, havia passat un informe tot de-

tallant les activitats fraudulentades de l'empresa que el govern ja coneixia abans de la trucada anònima.

SAVE va començar les seues activitats l'any 1968 amb alguns aparcaments a València i el 1974 va aconseguir la concessió del Ministeri de Transports per a explotar alguns dels aeroports de l'estat. Segons el conveni signat, SAVE havia de liquidar a l'estat entre el 50 i el 60% dels ingressos. El fiscal acusa Iborra, d'acord amb el seu director general, Francisco Casan, de donar instruccions per tal que es confeccionaren unes cintes magnètiques

SAVE va fer el seu negoci amb l'explotació, gairebé en monopoli, dels aparcaments.

diferents a aquelles que marcaven els automòbils en utilitzar l'aparcament i que solien mantenir el nombre de vehicles però en reduïen el temps d'estacionament.

Una vegada conegut això, es va realitzar un escorcoll de domicili a les oficines de SAVE, al carrer del Cronista Carreres núm. 11 de València i la descoberta va ser sorprenent: pressionant el pom d'un armari empotrat s'accedia a una habitació camuflada on hi havia unes màquines que servien per a manipular les cintes de control de les targetes d'estacionament. A més, també hi havia uns llibres comptables i diversos documents que confirmaven la possibilitat que SAVE haguera falsejat els ingressos a l'hora de realitzar els seus comptes amb l'estat. En conjunt, la quantitat defraudada a l'organisme Aeropuertos Nacionales és de 777 milions.

Iborra, des del primer moment es va declarar innocent i, a més, va reiterar que l'organisme dels aeroports coneixia perfectament la situació. Segons Iborra, Aeropuertos Nacionales permetia l'estacionament de molts vehicles fora dels llocs on SAVE tenia la concessió, i ocasionà així a

Vicent Iborra, l'home i les empreses.

Fill d'empresari (el seu pare va ser director de política aranzelària en 1933-34 i en el 35 amb el govern republicà de la CEDA, president de l'Ateneu Mercantil de València de 1952 a 1955 i també, com a nota esportiva, del València C.F.) llicenciat en econòmiques per Deusto i Madrid, tota la vida de Vicent Iborra ha estat dirigida a les finances.

60 anys, casat i amb set fills, Vicent Iborra va ocupar durant algun temps un càrrec en la junta directiva del Col·legi d'Economistes de València, va arribar el 1977 a la presidència de la Confederació Empresarial Valenciana (CEV) i el 1984 va ser elegit president de CIERVAL (Confederació Interprovincial d'Empresaris de la Regió Valenciana). Els seus primers passos en el món empresarial els donà gràcies als negocis que el seu pare havia desenvolupat; l'Asociación de Exportadores de Patatas li va servir per a adquirir experiència i fer-se un lloc en el panorama empresarial.

A partir d'ací comença una ràpida carrera que fa que el 1980 figure com la

primera fortuna del País Valencià, amb uns ingressos de 7.056 milions de pessetes i un patrimoni de 4.604. Durant tot aquest temps, Vicent Iborra ha format part de nombroses empreses.

Va ser, a més de conseller del Banc de València, vice-president de la Unión Levantina de Seguros, president d'UNIWALL, SA, l'empresa del paper pintat Shark que va protagonitzar un dels conflictes laborals més llargs i durs entre les empreses valencianes quan va decidir tancar, president de l'Asociación de Exportadores de Patatas, president de TRAFUME (Transportes Fruteros del Mediterráneo), conseller de Cementos del Mediterráneo, SA, vocal de Depósitos Francos de Alicante, SA, vocal de la Compañía Valenciana de Navegación (VALENAVE), vice-president de Secanos y Regadíos, SA, de Mèrida, conseller d'IBM-Espana i president de la Sociedad Anónima Valenciana de Estacionamientos (SAVE).

A finals dels anys seixanta, en alguns sectors es pensà que Iborra po-

dria representar la possibilitat de crear un corrent polític liberal entre la burgesia valenciana, però aquestes expectatives quedaren totalment frustrades. Ara, la seua figura, sempre amb el suport de l'empresariat, fins i tot d'aquells amb qui es va enfrontar, com Pedro Agramunt, torna a la palestra.

l'empresa uns perjudicis de 1.337 milions; a canvi de permetre aquesta situació, sempre segons Iborra, l'empresa tenia un pacte verbal amb l'administració segons el qual podia realitzar alguna cisa a l'hora de retre comptes. Naturalment, l'administració ho va negar.

EL BALL DELS ACUSATS

El nombre d'acusats era en principi de 34, entre els quals figuraven tot el Consell d'administració de SAVE, nombrosos empleats tant de l'empresa com dels aeroports, i membres de l'organisme Aeropuertos Nacionales. En el consell d'administració hi havia noms ben coneguts, com Emilio Serratos, l'empresari del ciment; Joaquín Vinals, ex-director general de la Caixa d'Estalvis de València; l'antic diputat per UCD, Joaquín Muñoz Peirats, o l'empresari de la pell, Silvino Navarro, que ha estat recentment denunciat per la seua germana per estafa i apropiació indeguda.

Emili Attard, que havia estat president de la comissió constitucional del Congrés dels Diputats, es va encarregar de la defensa dels membres del consell d'administració de SAVE, mentre alguns dels treballadors que van ser detinguts denunciaren

que l'empresa no havia tingut la més mínima cura d'ells. Després de nombroses baralles legals, en les quals cobra un protagonisme inusual el jutge encarregat del cas i titular del jutjat d'instrucció no. 12 de València, Joan Baptista Cremades, l'assumpte passà a l'Audiència, que el 18 de març de 1987 va exculpar tot el consell d'administració, a excepció de Vicent Iborra i el gerent Francisco Casañ. Els delictes pels quals són acusades les 24 persones que resten són: alçament de bens i falsedat documental, a més de delictes contra Hisenda per a Iborra i Casan. Emili Attard es mostrava satisfet per aquesta exculpació i manifestà a EL TEMPS que: "confie que la sentència contra els acusats que queden serà exculpatòria perquè l'administració continua confiant en SAVE, que explota l'administració dels aeroports".

COM SI RES

En efecte, l'administració continua, malgrat tot, confiant en SAVE. Una vegada passada la curiositat informativa, l'empresa va reprendre les seues activitats amb tota normalitat. El 28 de març de 1988 SAVE va realitzar junta d'accionistes i va repartir uns dividendes de 43 milions de pes-

setes. Per a Casan i també per a Emili Attard, la junta s'havia celebrat amb total normalitat i en un clima d'absoluta satisfacció.

El 1988 SAVE va vendre el 80% de les seues accions a una empresa anglesa. Després de diversos altercats entre els accionistes, l'empresa National CP es va fer amb el control de la societat. D'aquesta manera quedaven oblidades les pretensions de Cleapsa (empresa filial de Comylsa i Cleop), anterior propietària majoritària de les accions de SAVE amb un 11'6 %, que va desistir de la seua oposició inicial a vendre i va aconseguir amb l'operació una plusvàlua del 755%.

Fa dos anys, SAVE va abonar a l'administració 1.100 milions de pessetes per tal de tancar els seus contenciosos econòmics i des d'aleshores ha anat augmentant els seus beneficis en un percentatge del 30% anual. L'any passat, la xifra guanyada es va situar en gairebé 2.000 milions de pessetes.

L'última operació de SAVE va ser de maquillatge. El 15 de setembre de 1988 es constituïa Saltair, SA amb la finalitat de presentar-se als concursos convocats per l'ajuntament; els seus consellers són també els de SAVE, de la qual Saltair és només una filial. En la comissió de compres del 15 de juny de 1988, Saltair obtenia la seua primera concessió. La comissió, presidida pel popular Salvador Palop, que després es faria encara més popular aran del cas *Naseiro*, va decidir que l'oferta de Saltair era la millor, tot i que resultava més cara, perquè superava altres propostes en diversos aspectes com ara la seguretat o la rapidesa en l'execució de l'obra. La concessió adjudicava a Saltair dos dels aparcaments subterranis que l'Ajuntament ha començat a construir per tot València dins la nova política de construir places per a disuadir els conductors d'arribar en els seus cotxes fins al centre.

Així les coses, la pròxima setmana Iborra i Casañ s'enfrontaran amb demandes de nou anys de presó i diverses multes, mentre la seua empresa ha continuat la trajectòria d'expansió de la mà de l'administració. El cas SAVE, que va ser considerat un dels judicis de la dècada, ha perdut color al costat dels protagonitzats per Guerra i Naseiro. No obstant això, les seues implicacions i la resolució final que tinga el cas serviran per a comprovar fins on pot arribar la justícia en aquests afers.

Jaume Servera